ԱՌՈՒԱՊԻՆ

Կարկաջահոս՝ այս պուրակէն դալարուն՝
Կը փախչիս դուն տարօրէն.
Ահա կու գամ ես քու ձայնիդ օրորուն
Լսել յանկերգ մը նորէն։

Եւ նորէն դու նոյն ուղիով կը հոսիս
Շըրթունքիդ երգ մ'յարատեւ.
Եւ ամէն օր դուն կը կանչես ափիդ զիս
Որ ունենամ բաղձանք, թեւ։

Ո՜րքան բարի, անյիշաչար ես, առուակ.
Օր մ'երբոր ես դալկահար
Գաւազանով մը ծեծեցի ջուրդ ու ակ՝
Պահ մը չանցած ժըպտեցար։

Եւ կը յիշեմ երբոր տըխուր ու մենիկ
Հին օրերուն մէջ պայծառ
Եկայ ափիդ որրել հոգիս իմ ծաղիկ
Դուն ալ ինձ հետ յուզուեցար։

Եւ արցունքիս արծաթ շիթերն անայլայլ
Ջուրերուն մէջ նետուեցան.
Հաշտեցուցիր զիս վըշտին հետ, թուխ անփայլ,
Իբրեւ համեստ ծիածան։

Պատմեցի թէ կեանքը սափոր մ'է սիրոյ
Բայց սէրն արցունքն է կեանքին,
Սէր ու արցունք կը յաջորդեն իրարու
Եւ կու տան վիշտն հաճոյքին։

Ըսի քեզ թէ մեր կեանքին մէջ յարաժամ
Երազի պէս անուշիկ
Պիտի սիրենք, որպէս զի լանք, աշխատինք
Իրողութիւնն աւասիկ։

Այն օր իմ սիրտն յուզումներով լեցուն էր
Ու ես մանուկ մըտացի
Քեզի չըսի ինչ որ սորված էի դեռ,
Եւ կաղնիին քով լացի։

ՅԱԿՈԲ ԴԱՒԻԹԵԱՆ

ՄԱՅՐ, ԱՂՕԹԷ՝

Մայր, աղօթէ որդւոյդ համար անտեսուած,
Երբ վերջալոյսն իր տրտմութեամբը մարի.
Մայր, կ'ուզեմ որ քնքուշ հոգիդ սրբացած
Ինծի համար տաճարին մէջ լո՜ւռ հիւծի։

Մայր, աղօթէ...։ Երբեք շրթներըս երեր
Սիւներուն տակ աղօթք մ'ընել չկրցան.
Մայր, յիշէ զիս աստղերուն տակ այս գիշեր,
Երբ ես շրջիմ մըթութեան մէջ անսահման։

Մինթէ ի զո՞ւր սեւ խաչերու փարեցայ
Որ գէթ լըսեմ պայծառ խօսքերն Յիսուսին.
Ի զո՞ւր, ի զո՞ւր տեսայ իյնալն արցունքին։

Մայր, աղօթէ...։ Հոգիս դարձեալ կը հեւայ
Եղած կրքիս ճիրանին մէջ խաղալիկ.
Գէթ դուն զըթաս, բազմաչարչար իմ մայրիկ։

ՎԻՇԷՆ ՍՐԱՊԵԱՆ

Վենետիկ

ԵՐԿՀԱԶԱՐԱՄԵԱԿ ՄԸ

ՎԻՐԳԻԼԵԱՆ ՏԱՐԻՆ — ՎԻՐԳԻԼԵԱՆ ԾՈՎԱՊՏՈՅՏԸ

ՎԱՐՊԵՏՆ ՈՒ ԱՇԱԿԵՐՏԸ — ՎԻՐԳԻԼԵԱՆ ԾԱՌԸ

(Շար. տես Բազմավէպ 1930, էջ 533)

Բ — ՎԻՐԳԻԼԵԱՆ ԾՈՎԱՊՏՈՅՏԸ

Եւ որպէս զի Լատին մշակոյթէն սեռած քոյր ազգերուն զարգացեալ եւ բարեկիրթ շառաւիղներուն հաճոյալի առիթը տրուէր, իրենց ընտանեկան խեռն ու տրուէր, Թողած, գալ հաւաքուիլ մեծն Վիրգիլիոսի յիշատակներուն շուրջը, եւ Վիրգիլեան Տարին ալ, այս կերպով աւելի մեծ փայլ մը ստանար, այս եւ ասոր նման ազնիւ դիտաւորութեամբ, Իտալական Նորընտիր Ակադեմիային Թելադրումով, Իտալական Նաւային Դաշնակցութեան կողմանէ Վիրգիլեան ծովապտոյտը կազմակերպուեցաւ, Բրինտիզի ծովաքաղաքը որոշելով ընդհանուր հաւաքումին կեդրոնավայր։

Հին Բրինտիզիումի տրուած այս նախապատուութիւնը մէկէ աւելի պատմական դէպքերու հետեւանք էր։

Նախ եւ առաջ՝ որովհետեւ, այդ քաղաքին մէջ Վիրգիլիոս մեռած է, Աթէնքէն մէջ Վիրգիլիոս մեռած է, Աթէնքէն ի դարձին, Փրկչին թուականէն 19 տարի առաջ, քսաներկու Սեպտեմբերին. ճիշտ այն ամսոյն մէջ, որ մեզի յոյժ ըղձալի թուեցաւ, եւ է իսկապէս, որ Լատին վեհ Բերթողին յիշատակին ընծայուէր. եթէ, եթէ կ'ըսեմ, հայու մը ձայնը զօրաւոր արձագանգ տալու կարող ըլլար Աշխարհիս։ Ինչ որ շատ տարակուսելի է. Քանի որ նա իր ազգային դասը չի հասնիր լսել տալ սրտերուն։

Ինչ որ է, Բրինտիզի քաղաքը, այս պատմական յիշատակութենէն զատ, մեծամեծ ծառայութիւն մատուցած է Actium-ի ծովամարտին ժամանակ, նպաստելով Օգոստոսի յաղթութեան, որուն վերջապէս պիտի մնար, թեկնածուներու բարձումով, կայսերական ծիրանին փառքը։ Մարկոս Անտոնիոսին պարտութեամբ, կը վերջանային տոհմային կռիւները եւ Հռոմ կը հռչակուէր, քաղաքներուն գերազանցը, Urbs, Տիեզերական Մայրաքաղաք։ Տիրոս մը որ այլեւս պիտի յաջողէր պահել, կայսրութեան անկասեղէն ալ վերջը. նախ՝ զէնքի ձեռքով, եւ յետոյ Ս. Խաչին զօրութեամբ։

Բրինտիզի ծովալճին հանդիպակաց եզերքին մօտ էր ուր կատարուած էին Անքիսէսի զաւակին մասին Ենէականի մէջ յիշատակուած գուշակութիւնները. Դելեան պատգամէն սկսեալ, եւ Ենէասին միատեղ տարած ընտանի թերափներուն յայտնութիւնը, եւ նամանաւանդ Հեղինոս, Բուիրոտիոնի արքային, Պրիամոսի հմայ զաւակը, վերջին գուշակութիւնները, որոնք իր քենեկալին հաղորդեց, անոր մեկնելէն առաջ։

Նովին գործով, վերջապէս, կ'ամբողջանային Վիրգիլիոսին ալ բոլոր իղձերը եւ նպատակները, որոնց յաջողութեան համար Դիցաբանութենէն փոխ առած էր Ենէասի ոդիսականը, որպէս զի Հռոմայ

digitised by A.R.A.R.@